

6. april 2001
rev. 14. april 2002
rev. 10. december 2003
rev. 1. januar 2006
rev. 1. januar 2008

6 om dagen - spis mere frugt og grønt

Logomanual

Bestyrelsen for 6 om dagen - kampagnen har i januar 2008 godkendt nærværende logomanual.

Indhold:

- Kapitel 1: Retningslinier for hvorledes man kan opnå ret til at bruge logo, herunder de økonomiske vilkår (retningslinierne er udarbejdet af Forskningsforeningen)
- Kapitel 2: Retningslinier for brug af logo på fx produkter, opskrifter, opskriftssamlinger m.v. (retningslinierne er udarbejdet af Fødevarestyrelsen)
- Kapitel 3: Retningslinier for anprisning af frugt og grønt fx godkendte formuleringer (retningslinierne er udarbejdet af Fødevarestyrelsen)
- Kapitel 4: Fysiske/tekniske krav i forbindelse med anvendelsen af logo (retningslinierne er udarbejdet af Forskningsforeningen og 6 om dagen – samarbejdet)
- Kapitel 5: Kontaktadresser

6 om dagen kampagnen er aftalt og beskrevet i en samarbejdsaftale for 2008-2011 med bilag.

Kapitel 1: Retningslinier for hvorledes personer, virksomheder, organisationer m.v. opnår ret til at bruge logo, herunder de økonomiske vilkår

Retningslinierne skal give mulighed for, at logoet og dermed budskabet om at spise mere frugt og grønt kommer bredt ud til befolkningen. Tillige skal retningslinierne styre anvendelsen af logoet således, at logoets ægthed, lødighed og budskabets troværdighed bevares.

1.1 Logo

Til brug for "6 om dagen - kampagnen - spis mere frugt og grønt" er der udarbejdet et logo, som ejes i fællesskab af parterne bag kampagnen. Forskningsforeningen står for administrationen af logo.

1.2 Parternes brug af logoet

Parterne er pt. Fødevarestyrelsen, Kræftens Bekæmpelse, Sundhedsstyrelsen, Motions- og Ernæringsrådet, Hjerteforeningen, FDB, Danish Meat Association, Dansk Gartneri og Forskningsforeningen frugt, grønt og kartofler. Parterne må frit bruge logoet.

1.3 Andres brug af logoet

Virksomheder kan få adgang til at anvende logoet mod at betale et årligt bidrag til 6 om dagen samarbejdet på 5.000 kr. ekskl. moms. En licensaftale giver ret til at anvende 6 om dagen logoet på produkter, emballage, pjecer, hjemmesider, brevpapir, annoncer m.v. i henhold til de retningslinier, som er beskrevet i nærværende logomanual. Licensaftalen skal være underskrevet og indsendt til Forskningsforeningen før 6 om dagen logoet tages i anvendelse. Licensaftalerne fornyes automatisk hvert år frem til og med 2011 med mindre andet aftales.

1.4 Officiel sponsor for kampagnen

Der er mulighed for at blive officiel sponsor for 6 om dagen-kampagnen mod at betale et årligt bidrag til 6 om dagen samarbejdet på mindst 25.000 kr. ekskl. moms. En sponsor aftale giver ret til 1) at bruge logoet jf. punkt 1.3 2) at bruge 6 om dagen logoet med underteksten "Officiel sponsor" eller "Vi støtter kampagnen", (eller lignende tekst) 3) mulighed for at profilere firmalogo/varemærke på 6 om dagens hjemmeside samt 4) invitation til samarbejdsprojekter og 5) invitation til en årlig sponsorevent. Sponsoraftaler fornyes automatisk hvert år frem til og med 2011 med mindre andet aftales.

1.5 Fratagelse af licens

Forskningsforeningen vedligeholder på deres hjemmeside en oversigt over licenstagere. Uretmæssig anvendelse af logoet i henhold til kapitel 2 i nærværende logomanual giver Forskningsforeningen mulighed for at fratage licenstagere retten til anvendelse af logoet.

1.6 Generisk eksponering

Detailhandelskæder, butikker, frugthandlere, restauranter, kantiner o.lign. kan vederlagsfrit anvende logoet i forbindelse med generisk markedsføring af frugt og grønt i butikker, tilbudsaviser, annoncer o.lign. Kravet om generisk markedsføring betyder, at logoet ikke må anvendes til markedsføring af et eller flere varemærker, en eller flere virksomheder eller varer fra et bestemt land.

Fødevarestyrelsen har udarbejdet særskilte retningslinier for, hvorpå logoet kan anvendes fx produkter, opskrifter m.v. (se kapitel 2 og 3). Den statslige kontrol med logoet foretages af Fødevareregionerne, som led i den sædvanlige og løbende kontrol med bl.a. mærkning og behandling af enkeltsager, der måtte blive anmeldt.

Kapitel : 2. Retningslinier for brug af logo på fx produkter, opskrifter og opskriftsamlinger m.v.

2.1 Formål med brugen af logo

For de parter, der står bag den fælles 6 om dagen kampagne, er formålet med brugen af logoet at udbrede kendskabet til sloganet "6 om dagen – spis mere frugt og grønt", fordi det officielt anbefales at spise 600 g frugt og grønt om dagen. Det endelige mål er at opnå sundhedsfremme i befolkningen ved at øge indtaget af frugt og grønt til 6 stk. om dagen.

Logoet har desuden den funktion, at det er det synlige sammenkædende element for en række meget forskelligartede aktiviteter.

Det er vigtigt, at man i forbindelse med kommunikation af budskabet ikke kommer i modstrid med de øvrige officielle ernæringspolitiske mål som fx at indtaget af fedt, navnlig mættet fedt, skal reduceres, at indtaget af kostens naturlige fiberindhold øges, og at indtaget af sukker nedsættes. Nedenstående retningslinier for brugen af logoet tager højde for dette. Overholdelse af retningslinierne har derfor to formål:

- at man ikke modarbejder de øvrige ernæringspolitiske mål
- at logoet bevarer sin troværdighed.

2.2 Anvendelsesmæssige kriterier

Sammenhængen hvori logoet præsenteres (konteksten) skal være i overensstemmelse med formålet med logoet og må ikke være egnet til at vildlede eller forvirre befolkningen om formål og målet med budskabet.

Logoet må kun præsenteres i en kontekst, hvor det indgår naturligt. Dvs. fx informations- og undervisningsmateriale, der har til formål at oplyse om sund mad, dyrkning, indkøb, opbevaring, tilberedning og valg af frugt og grønt. Øvrig tekst, tale, billeder og illustrationer skal understøtte budskabet og være i overensstemmelse med slogan og logo.

Logoet kan også indgå i kampagner, der er i overensstemmelse med det overordnede formål med slogan og logo.

Logoet må bruges i alle typer kampagnemateriale, fx videoer, radio/tv-programmer, internet, aviser og dagblade, plakater, pjecer og andre publikationer. For anvendelse på etiketter på færdigpakkede varer og i forbindelse med opskrifter, se særlige retningslinier herfor jf. nedenfor pkt. 2.3, 2.4, 2.5 samt kapitel 3.

Brugen af logoet i forbindelse med varer og produkter må ikke give indtryk af, at det enkelte produkt eller et bestemt mærke anbefales frem for andre frugt og grøntprodukter, der også må bære logo.

2.3 Krav til produkter, der bærer logoet

I Danmark tæller alt frugt og grønt (undtagen kartofler) med i de 6 om dagen. Men i forbindelse med brugen af logoet på enkelte produkter, som det dermed anbefales at spise mere af, er det nødvendigt at vedtage visse begrænsninger, bl.a. knyttet til produkternes indhold af fedt og sukker. Det er vigtigt, at de produkter, der opnår salg fremme ved hjælp af logoet, bidrager til at bevare frugt og grøntsagers image som fedtfattige og lav-energiholdige.

2.4 Produkter der kan bære logo

a) Alle frugter og grøntsager, også forarbejdede så som konserves og dybfrost varer, kan bære logoet på emballage og reklame mv., dog under forudsætning af, at der ikke er tilsat fedtstoffer af nogen art, og at produkterne ikke er tilsat sukker eller sukkerlignende ingredienser (som fx sukkeralkoholer, oligosaccharider, kunstige sødestoffer). Dog kan oliven, kokosnød og andre nødder samt svampe ikke bære logoet på emballager og reklame mv. på grund af et naturligt højt fedtindhold eller manglende viden om gavnlige virkninger på sundheden. –Tørrede frugter kan ikke bære logoet, ifølge beslutningen i bestyrelsen om at udtage tørrede frugter fra 6 om dagen anbefalingen. Jf. resumé af opdateringen af vidensgrundlaget 29. okt 07 (se http://6omdagen.dk/nyt/bilag07/resume_vidensgrundlag07.shtml), Kartoffler kan heller ikke bære logoet, da kartofler ikke tæller med i 6 om dagen.

Alle produkter, der bærer logoet, må ikke i øvrigt give indtryk af at være anbefalet eller godkendt af de organisationer, der står bag logoet. Således må organisationer og myndigheder bag anbefalingen ikke omtales på emballage og reklame mv. uden forudgående skriftlig tilladelse.

Alle produkter skal opfylde kravene nævnt i punkt a) ovenfor, men for visse produkter er der yderligere krav, som fremgår af de følgende punkter b) til e).

b) Forarbejdede produkter må max. indeholde 1% salt i den spiselige del.

c) Juice, most,saft og "smoothies" m.m., der ikke er tilsat sukker eller sukkerlignende ingredienser, kan bære logoet, hvis det samtidig oplyses, at produktet højst må tælle som 1 om dagen, fordi mere end et glas juice/most/saft/smoothie om dagen ikke sikrer den nødvendige variation. Denne oplysning kan eksempelvis udtrykkes som "Juice tæller højst som 1 om dagen" eller "Smoothie tæller max som 1 om dagen".

Drikkeklare produkter, der indeholder andre ingredienser end frugt eller grønt, kan ikke bære logo. Eksempler på dette er drikkeklare produkter, der indeholder mejeriprodukter eller alkohol.

d) Forarbejdede produkter, der udgør en komplet ret (fx færdigretter, middagsretter, salater og supper), kan bære logo, hvis de lever op til følgende krav:

i) En middagsret skal indeholde mindst 200 g frugt og/eller grøntsager pr. person.

ii) Det samlede energiindhold i retten skal ligge på et rimeligt niveau for målgruppen. Max. 30% af energien må komme fra fedt og herunder max. 10% af energien fra mættet fedt. Max. 10% af energien må komme fra tilsat sukker eller lignende ingredienser.

iii) En frokostret, buffetret, suppe, salat eller tilbehør til middagsretter regnes som ½ middagsret.

iv) For salater, supper og tilbehør til middagsretter kan kravet vedrørende fedtindhold nævnt i iii) erstattes med følgende: indholdet af fedt må max. være 5 g pr. 100 g salat, suppe eller tilbehør til middagsretter.

e) På forarbejdede produkter, der bærer logo, skal følgende fremgå:

i) energiindhold og energiprocentfordelingen

ii) hvor mange gram frugt og/eller grøntsager produktet indeholder pr. portion.

iii) en næringsdeklaration (jf. bestemmelserne i Bekendtgørelse nr. 198 af 20. marts 1992 om næringsdeklaration m.v. af færdigpakkelede levnedsmidler med senere ændringer).

2.5 Brugen af logo i forbindelse med enkelte opskrifter og opskriftsamlinger

Logoet kan placeres i tilknytning til en opskrift eller opskriftsamling, såfremt opskriften eller opskriftsamlingen lever op til nedenstående opskriftkrav. Det skal pointeres, at det overordnede mål med at bruge logo på opskrifter og opskriftssamlinger er at opnå sundhedsfremme i befolkningen, jf. pkt. 2.1 vedr. formålet med brugen af logo.

a) Opskriftkrav for enkelte opskrifter

i) En middagsret skal indeholde mindst 200 g og en dessert mindst 100 g frugt og/eller grøntsager pr. person.

ii) Det skal angives, hvor mange gram frugt og grønt retten giver pr. person.

iii) I en ret må max. 30% af energien komme fra fedt, og herunder max. 10% af energien fra mættet fedt, hvis det kan beregnes eller hvis det ved ingredienssammensætningen kan sandsynliggøres, at energiprocenten for den mættede fedt ligger på dette niveau.

Max 10% af energien må komme fra tilsat sukker eller lignende ingredienser.

iv) En frokostret, buffetret, suppe, salat eller tilbehør til middagsretter regnes som ½ middagsret, og skal således kun indeholde den halve mængde frugt/grønt, men have samme energiprocent.

v) For salater, supper og tilbehør til middagsretter kan kravet vedrørende fedtindhold nævnt i pkt. iii) erstattes med følgende: indholdet af fedt må max. være 5 g pr. 100 g salat, suppe eller tilbehør til middagsretter.

vi) Det forudsættes, at retten er næringsberegnet, dvs. at energiindhold og energiprocentfordelingen er udregnet, men ikke nødvendigvis næringsdeklareret.

b) Krav til opskriftsamlinger

Logoet kan anvendes på en opskriftsamling, såfremt hver enkelt opskrift lever op til opskriftskravene nænt i pkt. 2.5 a), **eller** hvis samlingen lever op til samtlige krav i følgende i punkter:

i) Det gennemsnitlige indhold af frugt og grønsager pr. person er 200 g eller mere, og ingen opskrifter indeholder mindre end 100 g pr. person.

ii) Gennemsnittet af fedtenergiprocenten skal ligge på max. 30 og herunder max. 10% af energien fra mættet fedt, hvis det kan beregnes eller hvis det ved ingredienssammensætningen kan sandsynliggøres, at energiprocenten for den mættede fedt ligger på dette niveau.

iii) Højst 25% af opskrifterne må afvige fra kravene om energiprocentfordelingen nævnt i pkt. ii) og ingen opskrifter må have en fedtenergiprocent over 40. I tilknytning til opskriften på de retter, hvor fedtenergiprocenten er over 30, skal der gøres opmærksom på dette, og den beregnede fedtenergiprocent skal oplyses.

iv) 1/10 af opskriftsamlingen kan være desserter med et energiindhold på over 10 energiprocent fra tilsat sukker eller lignende ingredienser, såfremt der i tilknytning til opskriften gøres opmærksom på dette og sukkerindholdet angives.

v) Det forudsættes, at alle retter er næringsberegnet, dvs. at energiindhold og energiprocentfordelingen er udregnet, men ikke nødvendigvis næringsdeklareret.

2.6 Restauranter og kantiner

Restauranter og kantiner kan gøre brug af logo til generisk fremme af indtaget af frugt og grønt.

Logo kan anvendes på buffet, disk eller menukort og lignende i tilknytning til den enkelte ret, såfremt den lever op til kravene til opskriftsamlinger nævnt i pkt. 2.5.

Kapitel 3. Retningslinier for anprisning af frugt og grønt fx godkendte formuleringer (udarbejdet af Fødevarestyrelsen)

3.1 Afgrænsning i forhold til sundhedsanprisning

a) Sloganet "6 om dagen - spis mere frugt og grønt" er en officiel kostanbefaling og kan derfor bruges i forbindelse med et konkret produkt. Logo bør suppleres med slogan, og gerne med oplysning om, hvor meget der skal spises af det pågældende produkt for, at det kan tælle som 1. Derudover kan der suppleres med udsagn, som fremhæver frugt og grønt generelt som sundt, dejlig smag mm.

b) Når logoet anvendes i forbindelse med et enkelt produkt må der **ikke** suppleres med tekst som direkte eller indirekte nævner sammenhænge til sygdomsreduktion.

Det er vigtigt at overholde disse retningslinier og leve op til intentionerne bag for at undgå overtrædelser af forbudet mod sundhedsanprisninger. Ved tvivl om konkret tekst/anprisning kan den lokale fødevareregion kontaktes for rådgivning.

c) Det anbefales, at der sammen med logoet også trykkes korte supplerende tekster, som giver en uddybende forklaring eller opfordring om 6 om dagen. Disse tekster forventes at kunne blive en vigtig fremtidig kommunikationskanal for 6 om dagen. Teksterne skal således variere over tid afhængig af hvilke temaer/målgrupper, der aktuelt lægges særlig vægt på.

Her er nogle eksempler på supplerende tekster:

- Fx 3 frugter og 3 grøntsager á ca. 100 gram. I alt 600 gram hver dag.
 - Juice kan tælle med som én om dagen!
 - Frosne grøntsager tælles også med.
 - Især mænd spiser for lidt frugt og grønt!
 - Spis de frugter og de grøntsager, du særligt godt kan li'
- Men det kan også være længere tekstafsnit med underoverskrifter.

d) I det følgende gives nogle eksempler på, hvornår man **ikke** må bruge logoet og "6 om dagen – spis mere frugt og grønt".

"Spis 6 æbler om dagen"	Denne formulering er i strid med intentionen om, at man skal spise mange forskellige slags frugter og grøntsager.
6 om dagen – spis frugt og grønt fra Callesens Frugtbod	Denne formulering antyder, at frugt og grønt fra Callensens Frugtbod er bedre end frugt og grønt fra konkurrenten. Det må man ikke.
6 om dagen – nedsætter din risiko for kræft	Her kædes produkterne sammen med sygdom. Dette må ikke ske i tilknytning til eller på de enkelte produkter/fødevarer.

e) Udsagn som "Sundhedsstyrelsen og Fødevarestyrelsen anbefaler befolkningen at spise mere frugt og grønt" er muligt i henhold til anprisningsreglerne, men inden for 6 om dagen samarbejdet kræver det en skriftlig tilladelse at nævne organisationer og myndigheder ved navn, jf. ovenstående pkt. 2.4 a).

Kapitel 4. Fysiske/tekniske krav i forbindelse med anvendelsen af logo

4.1 Krav

Fysiske/tekniske krav i forbindelse med anvendelsen af logo vil blive præciseret i forbindelse med overdragelse af logoet. Når en aftale om anvendelse er på plads, udleverer 6 om dagen eller Forskningsforeningen et brugernavn og et password, så de nødvendige filer med 6 om dagen – logoet kan hentes via 6omdagen.dk

4.2 Ikrafttræden

Denne reviderede logomanual træder i kraft 1. januar 2008.

Kontaktadresser

Projektchef Torben Bo Toft Christensen
 Forskningsforeningen frugt, grønt og kartofler
 Axeltorv 3
 1609 København V.
 Telefon: 33 39 42 59
 E-mail: tbc@landbrug.dk

Kampagnekoordinator
 6 om dagen
 Strandboulevarden 49
 2100 København Ø
 Telefon: 35 25 72 72
 E-mail: koordinatoren@6omdagen.dk